

ORIIDEN JALOSTUSARVOSTELU

CONNEMARA, NEWFOREST, GOTLANNINRUSS,
SHETLAND, WELSH JA VUONOHEVONEN

SUOMEN HIPPOS RY
2024

Sisällysluettelo

1. YLEISIÄ OHJEITA.....	2
1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet	2
1.2 Rotukohtaiset vaatimukset.....	2
1.2.1 Connemara	2
1.2.2 Gotlanninruss	4
1.2.3 Newforest	6
1.2.4 Shetlanninponi.....	7
1.2.5 Welsh A, B, C ja D sektiot.....	9
1.2.6 Vuonohevonen	9
1.2.7 Ohjeita welsch (sektiot A-D), newforest ja connemaraoriiden käyttökokeisiin.....	12
1.3 Ponioripäiville ilmoittautuminen.....	14
1.4 Ponioripäivien jalostusarvostelun maksut vuonna 2024	14
1.5 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus	14
1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö	15
1.7 Rokotusmääräykset	15
1.8 Oriin ja esittäjän varusteet	15
1.9 Ponioripäivien suoritusjärjestys, tulosten julkaiseminen ja jalostukseen hyväksymisen ehdot.....	16
1.10 Valitusoikeus.....	16
2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN	16
3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS.....	16
4. RAKENNEARVOSTELU JA IRTOJUOKSUTUS.....	17
5. AJO-, OHJASAJO- JA RATSASTUSKOKEET	18
6. JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUDEN JATKAMINEN	18
Lisätietoja: Suomen Hippos ry.....	18

Liitteet:

- Liite 1 [Lääkintäohje](#)

1. YLEISIÄ OHJEITA

1.1 Jalostukseen hyväksymisen perusteet

Jalostusvalinnan tarkoituksena on valita rotukohtaisten vaatimusten mukaisesti perimältään parhaimmat ponit ja hevoset seuraavan sukupolven vanhemmiksi. Valinta Ponioripäivillä perustuu jalostusohjelmassa määritettyihin jalostustavoitteisiin, jotka pohjautuvat rotumääritelmiin. Jalostettavina ominaisuuksina ovat tyyppi, rakenne, liikkeet, terveys ja suorituskyky. Jalostukseen hyväksyttävän oriin tulee täyttää nämä vaatimukset populaation keskitasoa paremmin.

Tyypistä oriilla arvostellaan rotu- ja sukupuolileima, jotka on määritelty kunkin rodun rotumääritelmässä. Rakenteesta arvostellaan sopusuhtaisuutta, pään, kaulan ja rungon rakenteen yhdenmukaisuutta rotumääritelmän kanssa sekä jalka-asentojen rakennetta ja liikeratoja ja niiden ennustetta kestävyydelle. Liikkeistä arvioidaan käynti, ravi ja laukka.

Terveydentilan tarkastuksessa tutkitaan oriin yleinen ja ortopedinen terveys. Terveystarkastuksen tarkoituksena on sulkea pois eläinsuojelullisesti oriin käyttöä jalostuksessa estävät sairaudet ja perinnölliset viat, joista osa saattaa ilmetä vasta jälkeläisarvostelun yhteydessä.

1.2 Rotukohtaiset vaatimukset

Ponioriiden jalostusohjelmassa noudatetaan rotukohtaisia alkuperämaan vaatimuksia. Ponioripäivillä voidaan esittää vähintään 2-vuotiaat oriit (tarkista rotukohtaiset erityisvaatimukset).

1.2.1 Connemara

Connemaraoriiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Irtohyppy (ensimmäistä kertaa arvosteltavat)
4. Vapaaehtoinen käyttökoe
5. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät 3-vuotiaat ja vanhemmat oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet nousta ylempiin kantakirjan luokkiin, esitetään jalostusarvostelussa. Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan ja niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus. Tullakseen merkityksi kantakirjan luokkaan 1 tai 2, oriin tulee saavuttaa rakennearvostelussa I tai II palkintoluokan vaatimukset. Irtohyppy kuuluu osana oriin ensimmäiseen jalostusarvosteluun. Aiemmin jalostukseen hyväksytyille oriille irtohyppy on vapaaehtoinen. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Käyttökokeen voi suorittaa 4-vuotias tai vanhempi ori. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin, mutta se ei vaikuta palkintoluokkaan.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseen käyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuville oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

HWSD (Hoof Wall Separation Disease) on connemaraoneilla diagnosoitu kavioiden perinnöllinen irtoseinämäisysoireyhtymä. HWSD on resessiivisesti periytyvä geenimutaation aiheuttama ongelma, joka ilmenee jo hyvin nuorella varsalla. Alkuperämaan mukaan kaikki varsat on testattava kyseisen geenin osalta. Mikäli jalostusoriilla ei ole aikaisempaa HWSD-testitulosta, jalostukseenkäyttöoikeutta hakevan ori tulee testata ennen jalostukseenkäyttöoikeuden myöntämistä. Testin tulos ei vaikuta oriin jalostuskäyttöön. Geenitestauksen kuluista vastaa oriin omistaja.

Connemaraoriiden irtohypytytys

Irtohypytytys kuuluu osana oriin ensimmäiseen jalostusarvosteluun. Aiemmin jalostukseen hyväksytyille oriille irtohypytytys on vapaaehtoinen. Ori voidaan vapauttaa pakollisesta irtohypytykskoikeudesta erittäin painavasta syystä eläinlääkärintodistuksen perusteella. Irtohypytyksessä arvioidaan tekniikka, kapasiteetti, elastisuus, asenne ja laukka. Irtohypytytys ja askellajien arviointi tapahtuvat maneesissa.

Poni tuodaan irtohypytykseen suitsittuna. Etujaloissa tulee olla jännesuojat. Takajaloissa sallitaan SRL:n estesääntöjen mukaiset suojat. Tuomaristo voi vaihdattaa suojat, mikäli ne eivät ole sääntöjen mukaiset. Linkki SRL:n sääntöihin: <https://www.ratsastus.fi/materiaalit/kilpailusaannot/>

Poni päästetään irti verryttelyä varten ja otetaan kiinni tuomareilta saatavien ohjeiden mukaan. Irtohypytytys suoritetaan vasemmassa kierroksessa. Hypytyksessä tulee olla mukana omistajan nimeämiä avustajia esittäjän lisäksi 1-2. Esittäjällä ja avustajilla tulee olla kypärä.

Poni saa verryttää hyppäämällä kerran aloituskorkeudessa 50 cm ennen arvostelun alkamista (tarvittaessa matalampi aloituskorkeus). Aluksi kaikki esteet ovat pystyjä, minkä jälkeen C-osa muutetaan okseriksi. Okseria korotetaan asteittain 75 cm:n saakka. Tuomaristo voi omistajan suostumuksella korottaa estettä vielä kerran tämän jälkeen sovittuun korkeuteen. Poni otetaan kiinni aina kujan päässä ja siirretään ravissa kujan alkuun. Etäisyyksiä voidaan tarvittaessa muuttaa laukka-askelen mukaan.

Estemateriaalina käytetään puomeja, lankkuja ja kavaletteja. Hypytykskierroksen epäonnistuessa on oriille mahdollista antaa kerran yksi ylimääräinen hypytykskierros.

Oriin käsittely irtohypytystilanteessa

Irtohypytyksessä testataan oriin suhtautumista annettuun tehtävään. Ori tulee olla hyvin valmisteltu irtohypytykseen ja toimia pienillä avuilla. Pitkä juoksutusraippa on sallittu merkinantovälineenä. Raipalla ei saa osua hevoseen, jahdata hevosta, eikä sitä saa käyttää rangaistusmielessä. Raipan käytön tulee olla hillittyä ja raipan käyttäjän tulee välttää toistuvaa ja äänekkästä merkinantoa. Irtohypytytys tulee keskeyttää, mikäli ori ei suoriudu annetuista tehtävistä tai käyttäytyy vaarallisesti.

Taluttimen tulee olla varustettu nopeasti irroitettavalla ja kiinnitettävällä pikalukolla. Irtohypytykskujaan vietäessä voidaan myös käyttää lyhyttä kuolainrenkaan läpi pujotettavaa nauhaa, joka irtoaa kuolainrenkaasta päästettäessä hevonen kujan. Irti päästetylle hevoselle ei saa jättää kuolainrenkaaseen roikkuvaa talutinta tai deltaohjaa, jonka päälle se voi astua.

1.2.2 Gotlanninruss

Gotlanninrussoriiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Käyttökoe (voidaan korvata kilpailutuloksilla)
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeus tulla merkityksi kantakirjan pääosaston jalostusluokkaan O, G, GII tai GI, sekä ravikilpailuoikeudet, tulee esittää jalostusarvostelussa.

Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan, niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus ja tullakseen merkityksi jalostusluokkaan GI tai GII, oriin tulee olla vähintään 4-vuotias ja sen tulee suorittaa käyttökoe hyväksytysti. Kolmevuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus vuodeksi, jonka jälkeen se tulee esittää uudelleen jalostusarvostelussa.

Yleisessä jalostusarvostelutilaisuudessa hyväksytyille 4-vuotiaille ja vanhemmille oriille myönnetään jalostukseenkäyttöoikeus viideksi vuodeksi. Ehtona kuitenkin on, että oriista toimitetaan vapauttava eläinlääkärintodistus kesäihottumasta ensimmäisen arvostelukerran jälkeisenä kesänä. Kesäihottumatutkimus tulee tehdä 1.6.-31.8. välisenä aikana. Mikäli todistusta ei toimiteta, katkeaa oriin jalostukseenkäyttöoikeus.

Kaikki oriit tulee näyttää uudelleen yleisessä jalostusarvostelutilaisuudessa "General mönstring" vuonna 2024. Mikäli ori on 24-vuotias tai vanhempi, tai ori on palkittu jälkeläisarvokirjaimella A tai Valio, sitä ei tarvitse esittää uudelleen.

Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM -testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Ohjeita gotlanninrussoriiden käyttökokeisiin

Oriin käyttöominaisuuksia arvioidaan joko oriin kilpailutulosten, ponioripäivillä suoritettujen käyttökokeiden, tai molempien perusteella. Kilpailutulokset tulee toimittaa ennen ponioripäivien ilmoittautumisen päättymistä Hippokselle, jotta ne voidaan sisällyttää arvosteluun. Kilpailutuloksiksi hyväksytään Suomen Hippos ry:n, Suomen Ratsastajainliitto ry:n ja FEI:n viralliset kilpailutulokset. Ulkomaiset, suomalaisiin tuloksiin rinnastettavat kilpailutulokset voidaan hyväksyä jalostusarvostelussa. Oriin tulee suorittaa käyttökoe tai sillä tulee olla korvaavat kilpailutulokset, jotta se voi tulla merkityksi GI tai GII jalostusluokkiin.

Käyttökoe

Käyttökokeen tavoite on arvioida oriin luonnetta, sekä askellajeja ratsastajan kanssa tai ajaen. Käyttökokeen voi vastaanottaa joko yksi tai useampi orilautakunnan jäsen, tai Hippoksen valitsema käyttäkoetuomari. Käyttökokeeseen saa osallistua oriin tulee olla neljävuotias tai vanhempi. Omistajan toiveesta myös kolmevuotias ori voidaan näyttää käyttökokeessa.

Avustaja on pakollinen selkään nousussa/valjastuksessa, sekä jalkautumisessa/valjaiden riisumisessa. Esittäjä tuo käyttökokeeseen omat varusteet. Käyttökokeen tarkkailija tarkistaa varusteiden soveltuvuuden osana käyttäkoetta. Valjastus/selkään nousu ja valjastuksen purku/satulasta laskeutuminen suoritetaan käyttökokeen tarkkailijan valvonnassa. Tuomarilla, sekä käyttökokeen tarkkailijalla on oikeus keskeyttää käyttökoe turvallisuussyistä tai hevosen terveydentilan tai hyvinvoinnin vaarantuessa.

Mikäli oriin käyttäkoetulos hylätään, tulee oriin suorittaa korvaavat tulokset ennen jalostukseenkäyttöoikeuden saamista. Lautakunta voi kuitenkin myöntää oriille vuodeksi jalostusluvan, vaikka käyttökoe hylättäisiinkin. Mikäli ori ei voi terveydellisistä syistä osallistua käyttökokeeseen, tulee näytteilleasettajan esittää eläinlääkärintodistus, jossa eläinlääkäri toteaa käyttökokeen suorittamisen estävät syyt voidakseen osallistua jalostusarvosteluun. Muutoin oriille ei voida myöntää jalostukseenkäyttöoikeutta. Ori, joka on suorittanut kolmevuotiaana käyttökokeen hyväksytysti, on vapautettu käyttökokeesta neljävuotiaana. Tällöin ori tulee kuitenkin esittää neljävuotiaana ponioripäivillä muiden jalostusarvostelun osakokeiden osalta.

Ratsastuskoe

Varusteet

- Kuolaimet tulee olla [SRL:n este tai kouluratsastussaännöissä](#) sallittu
- Apuohjat eivät ole sallittu käyttökokeen aikana eikä verryttelyssä
- Ori esitetään ilman jalkasuojia käyttökokeessa

Askellajiosio

- Käyttökokeessa on esitettävä kaikki askellajit molempiin suuntiin
- Oriin tulee esittää pysähdys ja kyetä seistä paikallaan riittävä aika (n. 5 sek)

Ajokoe

Varusteet

- Oriin käyttökoe voidaan suorittaa yksiakselisilla kärryillä tai kaksiakselisilla vaunuilla
- Apuohjat eivät ole sallittu käyttökokeen aikana eikä verryttelyssä
- [Ajokokeessa on sallittu SRL:n Valjakkoajiosääntöjen ja Hippoksen poniravikilpailusääntöjen](#) mukaiset kuolaimet. Linkki Poniravikilpailusääntöihin:
<https://www.hippos.fi/raviurheilu/ravikilpailusaannot/>

Askellajiosio

- Ori esitetään käynnissä ja ravissa molempiin suuntiin tuomarin ohjeen mukaan. Ajuri istuu kärryissä/vaunuissa koko suorituksen ajan
- Oriin tulee esittää vähintään kaksi pysähdystä ja seistä paikallaan riittävä aika (n.5 sek)

Käyttökokeen pisteytys

Käyttökokeessa pisteytetään seuraavat osiot:

- a. Valjastus/satulaan laitto ja selkään nousu, jalkautuminen/valjastuksen purku
- b. Ajettavuus/ratsastettavuus
- c. Pysähdykset
- d. Luonne, yhteistyöhalu ja kuuliaisuus

Käyttökokeen tuomari pisteyttää kohdat a-d arvosteluasteikolla 1-10 osapisteet lasketaan yhteen ja jaetaan neljällä, jolloin saadaan kokonaisarvosana. Kokonaisarvosanan tulee olla vähintään 5 ja mikään osapiste ei saa olla alle 4. Tulos on hylätty, mikäli edellä mainitut ehdot eivät täyty. Mikäli satulointi ja selkään nousu tai valjastus kestää yli 5 minuuttia, keskeytetään käyttökokeen suoritus ja oriille annetaan uusi mahdollisuus tulla suorittamaan koe uudestaan saman päivän aikana. Mikäli ori ei toisella yrittämällä suoriudu viiden minuutin sisällä valjastuksesta /satulaan laitosta ja selkään noususta, katsotaan käyttökoe hylätyksi.

Käyttökokeen korvaaminen kilpailusuorituksilla:

- SRL:n alaisista kilpailulajeista kolme hyväksytyä suoritusta vähintään seuratasolta
- Kolme hyväksytyä starttia virallisista poniravikilpailuista
- Kolme hyväksytyä käyttöluokkatulosta (rotuyhdistysten tai ratsastusseurojen järjestämissä luokissa)

1.2.3 Newforest

Newforestinponioriiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet kantakirjan pääosaston perusluokkaan ja jalostusarvosteltujen luokkaan 1, esitetään jalostusarvostelussa. Oriille tehdään yleinen terveydentilan tarkastus ja ne rakennearvostellaan. Tullakseen merkityksi kantakirjan jalostusarvosteltujen luokkaan 1, oriin tulee saavuttaa palkitsemiseen oikeuttava tulos jalostusarvostelussa. Käyttökoe on oriille vapaaehtoinen. Käyttökokeen voi suorittaa 4-vuotias tai vanhempi ori. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin, mutta se ei vaikuta palkintoluokkaan.

Jalostukseen hyväksyttävän oriin säkäkorkeus saa olla enintään 148 cm. Mikäli oriin säkäkorkeus on jalostusarvostelussa 147 cm tai yli, oriista tulee toimittaa uusi Hippoksen virallinen mittaustodistus vuoden kuluttua edellisestä mittauksesta. Yli 148 cm korkeat oriit merkitään kantakirjan luokkaan X. Jalostukseen hyväksyttävät oriit mitataan lopullisesti 5-vuotiaana tai sen jälkeen lopullisen jalostusarvostelun yhteydessä.

5-vuotiaalle ja vanhemmalle oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM -testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Kaikki jalostukseen hyväksyttävät newforest-oriit tulee testata PSSM1 varalta. PSSM1-geenin kantajaoriita ei hyväksytä jalostukseen. Alenevassa polvessa Kantje's Ronaldo-sukuiset jalostukseen hyväksyttävät oriit tulee testata Myotonian varalta. Geenitestien kuluista vastaa oriin omistaja. Oriilla tulee olla tehtynä DNA-määrittäminen.

1.2.4 Shetlanninponi

shetlanninponioriiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe (edellytetään I-palkinolla palkittaville shetlanninponioriille)
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Ponioripäivillä esitettävät oriit rakennearvostellaan, niiden tulee läpäistä hyväksytysti terveydentilan tarkastus ja ne voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeen voivat tehdä 4-vuotiaat tai vanhemmat oriit.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulokset. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Oriin tulee olla merkitty mikrosirulla ja siitä tulee olla tehtynä DNA-määrittäminen. Röntgenkuvia oriilta ei vaadita.

Ohjeita shetlanninponioriiden käyttökokeisiin

Shetlanninponien jalostuksessa annetaan erityistä painoa ponien käyttöominaisuuksille ja käyttökokeen suorittamisesta tai korvaavista suorituksista tehdään merkintä jalostusarvostellun ponin tietoihin Heppa-järjestelmään. Oriit voivat osallistua Ponioripäivillä vapaaehtoiseen käyttökokeeseen. Oriilla käyttökoe tai käyttökokeen korvaavat tulokset ovat edellytys, jotta ori voidaan palkita I palkinnolla.

Mikäli ori saavuttaa Ponioripäivillä I palkintoon oikeuttavat pisteet rakennearvostelussa ja se hyväksytään eläinlääkärintarkastuksessa, mutta ori ei suorita käyttökokeita eikä sillä arvosteluhetkellä ole korvaavia suorituksia, ori palkitaan II palkinnolla. Tulokset voi toimittaa myös arvostelun jälkeen, jolloin ori palkitaan I palkinnolla jälkikäteen. Palkintoluokan korotusta voi anoa aikaisintaan 4-vuotiaalle ponioriille.

Ratsastuskokeessa ratsukon tulee olla sopusuhtainen, Shetlanninponiyhdistys ja Suomen Hippos suosittelee, että alle 100 cm kokoisen ponin ratsastaja on alle 140 cm ja yli 100 cm kokoisen ponin ratsastaja on alle 150 cm. Shetlanninponin ratsastajan suositellaan painavan alle 50 kg.

Käyttökoe voidaan suorittaa joko maneesissa tai ulkokentällä.

Käyttökokeen korvaavat tulokset ja niiden toimittaminen

Korvaavat tulokset toimitetaan Suomen Hippokseen sähköpostitse orilisenssi@hippos.fi. Mikäli oriin tulokset toimitetaan ennen Ponioripäivien ilmoittautumisen päättymistä, voidaan ori palkita I palkinnolla jo Ponioripäivillä, mikäli se muilta osin täyttää I palkinnon vaatimukset.

Käyttökokeen korvaavat kilpailusuoritukset

- Kouluratsastus: Hyväksytty tulos helppo D:1 raviohjelma SRL:n alaisissa kilpailuissa vähintään seuratasolla
- Esteratsastus: Hyväksytty tulos 40 cm (ponit, säkäkorkeus 100 cm tai alle) tai 50cm (ponit, säkäkorkeus 100,1-107 cm) säkäkorkeus tasoituksin SRL:n alaisissa estekilpailuissa vähintään seuratasolla.
- Shetlanninponiyhdistyksen tai PONY:n käyttöluokat: Hyväksytty tulos keskivaikeasta ratsastusluokasta, helposta ajoluokasta tai helposta ohjasajoluokasta
- Ravikilpailut: Kolme hyväksyttyä starttia
- SRL:n alaiset valjakkoajokilpailut: Hyväksytty tulos vähintään kahdesta osakokeesta.
- Hyväksytty tulos laatuponikilpailusta
- http://www.shettis.com/File/pdf/drivingclass_helppo.pdf?rnd=1365765093
- <http://www.shettis.com/index?page=55>
- <http://www.shettis.com/fi/Yhdistys/S%C3%A4%C3%A4nt%C3%B6pankki/Ratsastus%2C+keskivaikea.html>

Shetlanninponioriiden käyttökokeet oripäivillä

Shetlanninponien käyttökokeessa arvioidaan ponin tasapainoa liikkeissä, käyttöominaisuuksia, yhteistyöhalua ja luonnetta. Kokeessa ei arvioida sitä, kuinka täsmällisesti liikkeet suoritetaan oikeissa kohdissa.

Suorituksesta kirjataan sanallinen arvostelu ja tulos on joko hyväksytty tai hylätty. Suoritus hylätään, jos poni käyttäytyy huonosti ja/tai jokin annetuista tehtävistä jää suorittamatta. Lautakunta voi hylätä suorituksen myös muusta painavasta syystä.

Ratsastuskoe/ajokoe/ohjasajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Selkään nousu/valjastus arvostellaan. Ratsaille nousussa saa käyttää avustajaa. Valjastuksessa (ohjasajo ja ajokoe) on oma avustaja pakollinen. Maksimiaika selkään nousulle/valjastukselle on 5 minuuttia. Shetlanninponiorit suorittavat tämän jälkeen askellajiohjelman. Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia askellajiohjelmasta.

Askellajiohjelma shetlanninponioriille

(Lisätietoa: www.shettis.com)

Yksilöohjelmassa esitettävät asiat, järjestys vapaavalintainen muiden paitsi alku- ja lopputervehdyksen osalta.

valjastus/ ratsaille nousu tuomarin/testitarkkailijan edessä
alkutervehdys
käynti ja ravi molempiin suuntiin
temponlisäys ravissa x2
pysähdys molemmissa kierroksissa
kiemuraura ravissa
lopputervehdys
ohjelman kokonaiskesto 5min

1.2.5 Welsh A, B, C ja D sektiot

Welshponi- ja cob-oriiiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Vapaaehtoinen käyttökoe
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Ponioripäiville osallistuvat oriit rakennearvostellaan ja oriin tulee läpäistä hyväksytysti pakollinen terveydentilan tarkastus. 4- vuotiaat ja vanhemmat oriit voivat suorittaa vapaaehtoisen käyttökokeen. Käyttökokeesta tulee merkitä ponin tietoihin, mutta käyttökoe ei vaikuta ponin jalostusarvostelutulokseen tai kantakirjaluokkaan.

Oriille voidaan myöntää elinikäinen jalostukseenkäyttöoikeus. Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testitulos. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määrittäminen tulee olla tehtynä.

Ratsuoripäivillä Suomalaisen ratsuponin kantakirjan sääntöjen mukaisesti jalostusarvosteltu ori voidaan merkitä welshponien ja cobien jalostusluokkaan lisenssiponioriina hyväksytyin terveydentilankäytön perusteella, mutta se tulee jalostusarvostella ponioripäivillä ollakseen jalostusarvosteltu ori myös welshponien ja cobien jalostusohjelmassa. Tällä on vaikutusta mm. oriin jalostusarvokirjainten myöntämiseen, sekä kasvatuksen tukien myöntämiseen oriin jälkeläisille. (RPVK 11.12.2023)

1.2.6 Vuonohevonen

Vuonohevosoriiden suoritus koostuu seuraavista osa-alueista:

1. Terveystarkastus
 - a. Yleinen terveydentilan tarkastus ja mittaus
 - b. Liikkeet kovalla suoralla alustalla
 - c. Liikkeet pehmeällä alustalla ympyrällä (juoksutus juoksutusliinalla)
2. Rakennearvostelu ja irtojuoksutus
 - a. Rakennetarkastus paikallaan seisten
 - b. Liikkeet taluttaen käynnissä ja ravissa
 - c. Irtojuoksutus ravissa ja laukassa
3. Pakollinen ajokoe (3–4-vuotiaat) / Pakolliset käyttökokeet (yli 5-vuotiaat ajo/ratsastus/testiratsastaja)
4. Lisäksi kaikki oriit valokuvataan arvostelun päätteeksi

Jalostukseen käytettävät oriit, joiden jälkeläisille halutaan oikeudet kantakirjan luokkiin 1 tai 2, esitetään jalostusarvostelussa. Ponioripäivillä oriit rakennearvostellaan, oriin tulee läpäistä hyväksytysti

eläinlääkärintarkastus ja suorittaa hyväksytysti ajokoe (3–4-vuotiaat) tai käyttökokeet (5-vuotiaat ja vanhemmat).

Kolmevuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus enintään kahdeksi vuodeksi. Neljävuotiaalle oriille voidaan myöntää jalostukseenkäyttöoikeus enintään vuodeksi. Viisivuotias ja vanhempi ori voi saada jalostukseenkäyttöoikeuden enintään sen vuoden loppuun, kun ori täyttää seitsemän vuotta. Kahdeksanvuotiaalle ja vanhemmalle oriille voidaan myöntää toistaiseksi voimassa oleva jalostukseenkäyttöoikeus.

Jalostuskäytössä olevalle oriille maksetaan vuosittain orilisenssi ja sillä tulee olla negatiivinen CEM-testituloks. Luonnollisesti astuvilta oriilta CEM-testi tulee ottaa viiden vuoden välein. Oriilta ei vaadita röntgenkuvia. Oriin DNA-määritys tulee olla tehtynä.

Vuonohevosoriiden käyttökoe

Jotta ori voidaan merkitä jalostusluokkaan 1 tai 2, oriin tulee tehdä käyttökokeet hyväksytysti. Oriit tekevät käyttökokeen ensimmäisen kerran, kun ne tulevat orinäyttelyyn 3-vuotiaina. Jalostukseenkäyttöoikeiden saanut ori näytetään uudestaan 5-vuotiaana, jolloin se tekee vaativamman käyttökokeen. 3–4-vuotiaiden oriiden kokeeseen kuuluu ajokoe, 5-vuotiaiden ja vanhempien oriiden kokeeseen kuuluvat ajokokeet vaunulla ja juontolaitteella sekä ratsastuskoe. Vuodesta 2014 lähtien juontolaitteajo on oriille vapaaehtoinen.

Vuonohevosten ratsastuskoe

Ajo- tai ratsastuskokeeseen osallistuvat vähintään viisivuotiaat oriit. Ratsastuskokeen aikana tarkastellaan oriin luonnetta, yhteistyöhalukkuutta ja liikkeitä. Ratsastuskokeessa oriilla on omat varusteet ja koe tehdään tuomariston ohjeita noudattaen. Ratsastuskoe suoritetaan maneesissa. Kokeen aluksi oriin oma ratsastaja esittää oriin, jonka jälkeen testiratsastaja ratsastaa oritta. Ratsastuskokeeseen sisältyvät käynti, ravi ja laukka kumpaankin suuntaan sekä temponlisäys ravissa. Poniorilautakunta ohjeistaa ratsastuskokeen kulkua.

Ohjeita vuonohevosoriiden ajokokeisiin

Oriinomistajan/ilmoittajan tulee **etukäteen ilmoittaa oriin suorittamat käyttökokeet** orilisenssi@hippos.fi ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

5-vuotiaan tai vanhemman oriinomistaja saa valita, suorittaako ori sekä ajokokeen vaunulla että juontolaitteajon, jolloin ori suorittaa testin 1 ja 2. Mikäli ori suorittaa ainoastaan ajokokeen vaunulla, suorittaa ori testin 3. Avustaja on testissä pakollinen. Avustaja ei saa vaikuttaa kokeen suoritukseen millään tavoin. Avustaja odottaa testialueella valmiudessa. Avustaja on turvallisuustekijä kokeen aikana.

Hevosella voidaan käyttää kanki- tai nivelkuolainta. Ajopiiska on sallittu. Kypärä on ajurille, sekä avustajalle pakollinen oriin ajokokeessa.

Suomen Vuonohevosyhdistys ja Suomen Hippos varaavat ajokaluston testiin. Oriinomistaja hankkii ajurin ja avustajan ajokokeeseen. Oriinomistajalla on mahdollisuus harjoitella ajokaluston käyttöä erikseen ilmoitettuna ajankohtana ennen koetta.

Suomen Hippoksen nimeämä ajotuomari testaa 5-vuotiaan tai vanhemman oriin ajokokeen yhteydessä. Ajotuomari ei ole vaunujen/kärryjen kyydissä kokeen aikana. Ajokokeet suoritetaan seuraavilla välineillä:

- 3-4-vuotias ori: kevyt kärry/vaunu (1- tai 2-akselinen)
- 5-vuotias ori tai vanhempi kärry/vaunu noin 200kg (1- tai 2-akselinen) ja juontolaite, jossa on valmiiksi kiinnitetty 3 tukkia (2,5-3m). Juontolaite ajo on vapaaehtoinen.

Testi 1. AJO JUONTOLAITTEELLA

- testialue on 20 m x 40 m, tasainen maasto
- ajo suoritetaan käynnissä koko matkan
- juontolaite, jossa on valmiiksi kiinnitetty 3 tukkia (2,5-3m)
- hevonen tulee lähtöpaikalle valmiiksi valjastettuna
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin ja ajetaan piirroksen mukainen laaja kahdeksikko
- ajuri ajaa hevosen takaisen lähtöpaikkaan, minkä jälkeen ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalle ja antaa ohjat ajurille, joka riisuu hevosen aisosta

Testi 2. AJO VAUNULLA

- ajuri taluttaa hevosen valjastettuna testialueelle
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin
- testiajo aloitetaan käynnissä, kahdeksikko
- peruutus 3-4 askelta
- käynnissä testialueen ulkopuolelle
- ylä- ja alamäkipysähdykset (kesto ja lukumäärä määritellään olosuhteiden mukaan)
- ahdas kääntö
- käynnissä takaisin testialueelle
- siirrytään raviin (yksi suoran osuus noin 35 m)
- käynnissä lähtöpaikalle
- ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalla ja luovuttaa ohjat ajurille
- hevonen riisutaan aisosta
- hevonen talutetaan pois testialueelta

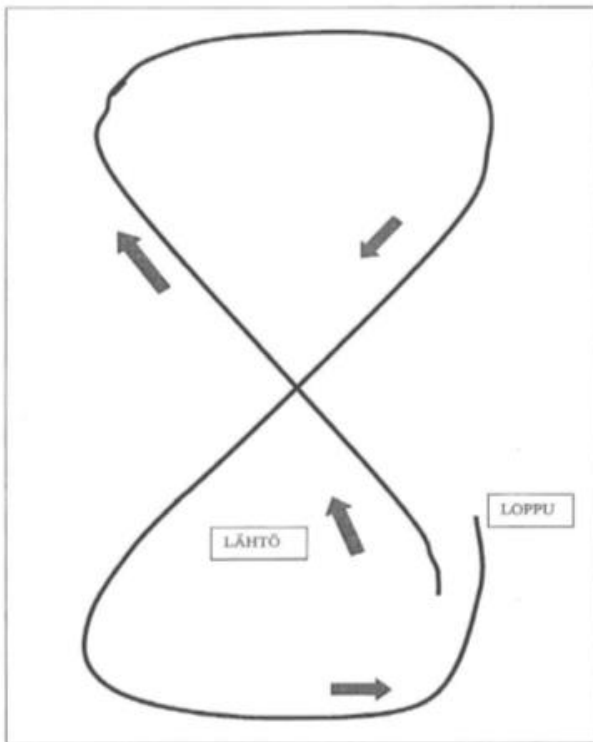
Testi 3. AJO VAUNULLA (ori ei suorita juontolaiteajoa)

- ajuri taluttaa hevosen valjastettuna testialueelle
- avustaja mukana valmiudessa testialueella
- hevonen laitetaan aisoihin
- testiajo aloitetaan käynnissä, kahdeksikko
- peruutus 3-4 askelta
- käynnissä testialueen ulkopuolelle
- ylä- ja alamäkipysähdykset (kesto ja lukumäärä määritellään olosuhteiden mukaan)
- ahdas kääntö
- käynnissä takaisin testialueelle
- siirrytään raviin (yksi suoran osuus noin 35 m)
- käyntiin
- pujottelu
- käynnissä lähtöpaikalle
- ajotuomari kokeilee hevosta
- ajotuomari ajaa hevosen lähtöpaikalla ja luovuttaa ohjat ajurille
- hevonen riisutaan aisosta
- hevonen talutetaan pois testialueelta

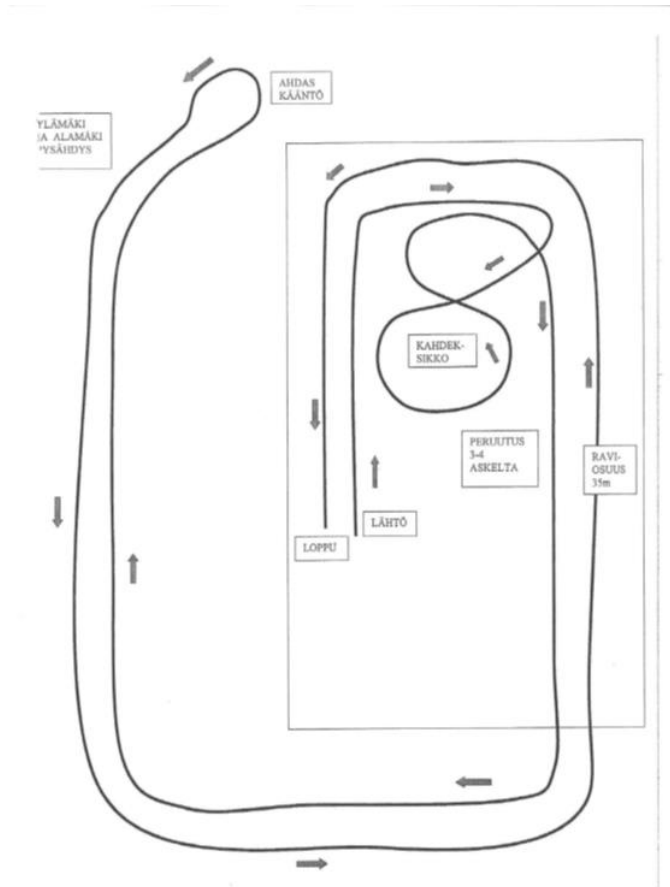
Kuva 1. Juontolaiteajo

VUONOHEVONEN / AJO JUONTOLAITTEELLA

TESTIALUE 20m x 40m

Kuva 2. Ajo vaunulla (ori suorittaa myös juontolaiteajon)

1.2.7 Ohjeita welsh (sektiot A-D), newforest ja connemaraoriiden käyttökokeisiin

Ajo- ja ratsastuskokeen ohjeiden on tarkoitus auttaa ponin valmistautumisessa Ponioripäivien käyttökokeeseen. Ajo- ja ratsastuskokeen ohjelma ei vastaa kouluratsastusohjelmaa, vaan on vapaamuotoisempi. Kokeessa ei arvioida sitä, kuinka täsmällisesti liikkeet suoritetaan oikeissa kohdissa. Käyttökoe voidaan suorittaa joko maneesissa tai ulkokentällä.

Käyttökoe

Jalostusarvostelun käyttökoe on vapaaehtoinen. Käyttökokeesta tulee erillinen merkintä ponin tietoihin. Käyttökokeen tulos ei vaikuta oriin jalostusarvostelutulokseen eikä kantakirjaluokkaan. Käyttökoe voidaan suorittaa ajaen, ohjasajaen tai ratsain. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskokeesta annetaan sanallinen arvio.

Kokeessa arvioidaan ponin tasapainoa liikkeissä, käyttöominaisuuksia, yhteistyöhalua ja luonnetta.

Seuraavat kohdat arvioidaan sanallisesti:

- Ratsaille nousu/valjastus
- Liikkeet ja tasapaino
- Pysähdykset
- Kehitysnäkymät
- Luonne, yhteistyöhalukkuus ja kuuliaisuus

Käyttökokeen tulos on hyväksytty tai hylätty.

Ratsastuskoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Selkään nousu arvostellaan. Selkään nousussa saa käyttää avustajaa. Tämän jälkeen saavutaan käynnissä kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi.

1. Kun tuomari antaa luvan, siirrytään käyntiin vasemmassa kierroksessa.
2. Käyntiä noin puoli kierrosta, siirtyminen raviin.
3. Ravia kaksi kierrosta, minkä aikana esitetään temponlisäys pitkällä sivulla ja ympyrä vapaavalintaisessa kohdassa.
4. Suunnan vaihto ravissa lävistäjällä ja sama raviohjelma oikeassa kierroksessa.
5. Nostetaan oikea laukka.
6. Laukkaa yksi kierros, minkä jälkeen kaksi kierrosta laukkaa pääty-ympyrällä.
7. Lävistäjällä raviin siirtyminen ja suunnan vaihto.
8. Sama laukkaohjelma vasemmassa kierroksessa.
9. Siirtyminen käyntiin ja pysähdys vähintään 5 sekunnin ajaksi.
10. Jatketaan käyntiä pitkin ohjin.

Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ratsastusohjelmasta.

Ajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Valjastus arvostellaan. Valjastuksessa on oma avustaja pakollinen. Oma avustaja tuo vaunut ja avustaa valjastuksessa. Maksimiaika valjastukseen on 5 minuuttia. Tämän jälkeen saavutaan käynnissä kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi.

1. Kun tuomari antaa luvan, siirrytään käyntiin vasemmassa kierroksessa.
2. Käyntiä noin puoli kierrosta, siirtyminen raviin.
3. Ravia kolme kierrosta, minkä aikana tehdään kaksi ympyrää vapaavalintaisessa kohdassa.
4. Suunnan vaihto ravissa lävistäjällä, minkä aikana siirrytään käyntiin 5-8 askeleen ajaksi ja siirtyminen takaisin raviin.
5. Sama raviohjelma oikeassa kierroksessa.
6. Siirtyminen käyntiin ja pysähdys vähintään 5 sekunnin ajaksi. Jatketaan käyntiä pitkin ohjin.

Tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ajo-ohjelmasta.

Ohjasajokoe

Poni talutetaan tuomarin eteen. Valjastus arvostellaan. Valjastuksessa on oma avustaja pakollinen. Oma avustaja tuo valjaat ja avustaa valjastuksessa. Maksimiaika valjastukseen on 5 minuuttia.

Tämän jälkeen saavutaan ravissa kehään (n. 20 m x 40 m). Pysähdytään tuomariston eteen vähintään 5 sekunnin ajaksi. Kun tuomari antaa luvan, aloitetaan ohjasajo-ohjelma.

Ohjelmassa esitettävät asiat, järjestys vapaavalintainen muiden paitsi alku- ja lopputervehdyksen osalta.

1. Alkutervehdys
2. Käyntiä
3. Ravia molempiin suuntiin
4. Keskiravia
5. Pohkeenväistö/ avotaivutus ravissa molempiin suuntiin
6. Laukka molempiin suuntiin
7. Pysähdys ja peruutus 4-6 askelta
8. Lopputervehdys

Ohjelman lopuksi tuomarit saattavat tarvittaessa pyytää uudelleen joitakin osia ohjasajo-ohjelmasta.

1.3 Ponioripäiville ilmoittautuminen

Ponioripäiville ilmoittaudutaan Suomen Hippoksen Heppa-järjestelmän näyttelykalenterin kautta, määräpäivään **11.3.2024 mennessä**. Ilmoittautumista varten tarvitaan Oma Talli -tunnukset. Ilmoittautumisen päätyttyä Suomen Hippoksesta lähetetään Oma talliin ja ilmoittajan sähköpostiin lasku.

Tuontoriiden rekisteröinti ja rekisteröintimaksut tulee olla hoidettu hyvissä ajoin ennen viimeistä ilmoittautumispäivää. Huomioitahan, että oriin pitää olla rekisteröity Suomeen, jotta se voidaan ilmoittaa Ponioripäiville.

Oriin omistaja toimittaa oriin omat tulokset, jälkeläisten ja lähisukulaisten kilpailutulokset Hippokseen orilisenssi@hippos.fi 11.3.2024 mennessä. Rotuyhdistykset antavat myös Ponioripäiville ilmoitetuista oriista lausunnon Poniorilautakunnalle.

Aikataulut julkaistaan kaksi viikkoa ennen näyttelyä. Otathan huomioon, että näyttelyyn tullessa olet varannut riittävästi aikaa, esittäjiä ja apukäsiä, jotta näyttelypäivä sujuu kaikkien osalta jouhevasti ja kaikki hevoset ehtivät kehään ajallaan.

Ilmoitathan mikäli käyttökokeessa usealla oriilla on sama esittäjä, jotta voimme ottaa tämän aikataulussa huomioon. Aikataulutoiveet tulee esittää ennen ilmoittautumisen päättymistä, emme kuitenkaan voi taata, että aikataulutoiveet voidaan toteuttaa.

1.4 Ponioripäivien jalostusarvostelun maksut vuonna 2024

Jalostusarvosteltavat poniorit 130 €

Orilisenssi vuodelle 2024 kuuluu Ponioripäivien maksuun.

Omistaja vastaa jalostusohjelmien edellyttämien geenitestien kuluista.

Ilmoittautumisajan jälkeen peruutetuista ilmoittautumisista palautetaan puolet (50 %) jalostusarvostelumaksusta eläinlääkärintodistusta/lääkärintodistusta vastaan. Ennen ilmoittautumisajan päättymistä perutut ilmoittautumiset eivät aiheuta ilmoittajalle kuluja.

Ilmoittamalla oriin Ponioripäiville, ilmoittaja sitoutuu maksamaan jalostusarvostelumaksun.

1.5 Oriiden majoitus, talliohjeistus ja turvallisuus

Ilmoittautuneille vuonohevosoriille varataan karsinapaikka Suomen Hippoksen toimesta. Karsina varataan ajalle **26.–28.4.2024**. Mikäli tarvitset karsinapaikan pidemmälle ajalle, ilmoita siitä ilmoittautumisajan kuluessa orilisenssi@hippos.fi. Karsinapaikka veloitetaan erikseen oriin ilmoittaneelta henkilöltä.

Muista karsina- ja päiväkarsinapaikkavarauksista tiedotetaan lähempänä tapahtumaa.

Liikkuminen tallissa on sallittu ainoastaan oriin huoltojoukoille ja toimihenkilöille.

Oriiden valokuvaaminen tapahtuu erikseen merkityllä alueella. Oriin kanssa liikuttaessa on otettava huomioon yleisön ja muiden tapahtumaan osallistuvien turvallisuus. Oriit ovat tapahtumapaikalla koko ajan oriin omistajan/haltijan vastuulla. Vaaratilanteita aiheuttava ori voidaan poistaa testistä.

1.6 Lääkintämääräykset ja alkoholin käyttö

Ponioripäivillä noudatetaan Suomen Hippoksen lääkintämääräyksiä ja oriita testataan pistokokein dopingtesteillä. Lääkintäohje ja ohjeelliset dopingvaroajat liitteessä 1.

Päihtynyt ei saa käsitellä oritta näyttelyalueella tapahtuman aikana. Lautakunta voi määrätä suoritettavaksi puhallustestejä ja päihtynyt henkilö voidaan poistaa näyttelyalueelta.

Liite 1 [Lääkintäohje](#)

1.7 Rokotusmääräykset

1.1.2024 lähtien Hippoksen tamma- ja varsanäyttelyihin, sekä oriiden jalostusarvostelutilaisuuksiin osallistuvilla hevosilla ja poneilla tulee olla Hippoksen näyttelysääntöjen mukaisesti voimassa oleva rokotussuoja:

- Kalenterivuonna 1v täyttävällä tai sitä vanhemmalla hevosella tai ponilla tulee olla vähintään kaksi perusrokotetta annettuna.
- Toinen perusrokote tulee antaa 21–92 vrk:n kuluessa ensimmäisestä perusrokotteesta.
- Viimeisimmän rokotteen antamisesta tulee olla kulunut vähintään 5 vrk ja enintään 365vrk.

Ratsastuskilpailuiden ja ravikilpailuiden, sekä islanninhevosten kilpailuissa ja näyttelyissä käytettävät rokotusohjelmat poikkeavat Hippoksen näyttelyissä käytössä olevasta rokotusohjelmasta. Tarkistathan ponin tai hevosen rokotusohjelmaa suunnitellessa, että se noudattaa myös lajikohtaisia vaatimuksia.

1.8 Oriin ja esittäjän varusteet

Eläinlääkärintarkastuksessa ja rakennearvostelussa esittäjällä tulee olla tarkoituksenmukainen ja siisti asu. Esittäjällä ja avustajilla on ehdottomasti oltava kypärä päässä.

Oriille suositellaan pidettävän suitsia aina, kun ori liikkuu tapahtuma-alueella. Eläinlääkärintarkastusta varten varaa myös taluttimen lisäksi pitkä liina ympyrällä juoksuttamista varten.

Lyhyt raippa on sallittu talutettaessa hevosta. Pitkä juoksutusraippa on sallittu merkinantovälineenä ympyrällä juoksutettaessa, irtujuoksutuksessa ja irtohypytyksessä. Käyttökokeessa noudatetaan SRL:n lajikohtaisia sääntöjä tai Hippoksen ravikilpailusääntöjä soveltuvien osin.

Poniori tulee esittää normaalissa kesäkengässä ilman koko kavion pohjaa peittävää pohjallista. Erikoiskengässä esitetyn oriin kavioita ei pisteytetä. Rotukohtaiset erityisvaatimukset on kirjattu rodun jalostusohjelmaan. Hokit tulee poistaa mittauksen ajaksi.

Ratsastuskokeessa ratsastajalla tulee olla siisti ja asianmukainen asu. Kypärä on pakollinen. Oriin varusteiden tulee olla SRL:n kouluratsastuskilpailuja koskevien sääntöjen mukaiset. Ponit esitetään aina nivelkuolaimilla. Suojia, apuohjia, huppua, tai muita sellaisia ei sallita.

Ajokokeessa esittäjällä tulee olla siisti ja asianmukainen asu sekä kypärä päässä. Oriin tulee olla asianmukaisesti valjastettu. Apuohjat, silmälaput (ei koske valjakkovarustusta), obersekki, suojat, pintelit tai muut vastaavat eivät ole sallittuja. Ajokokeessa 1- ja 2-akseliset vaunut ovat sallittuja, 2-akselisilla vaunuilla on avustaja pakollinen. Valjakkovaunuilla ajettaessa noudatetaan SRL:n valjastussääntöjä.

1.9 Ponioripäivien suoritusjärjestys, tulosten julkaiseminen ja jalostukseen hyväksymisen ehdot

Oriit tulevat rakennearvosteluun yksitellen numerojärjestyksessä aikataulun mukaan. Lausunnot luetaan ja julkaistaan palkitsemisen yhteydessä päivän päätteeksi, kun oriit ovat suorittaneet kaikki osakokeet.

Oriin jalostukseen hyväksymisen ehtona on negatiivinen CEM-testi. Luonnollisesti astuvat oriit testataan viiden vuoden välein. Lisäksi Poniorilautakunta voi asettaa tarpeen vaatiessa muita ehtoja jalostukseen hyväksymiselle.

Jalostukseen hyväksymisen ehtona kuuluu myös sääntöjen mukainen astutuskirjanpito. Oriinpitäjän on mahdollista tallentaa astutustiedot, kuitata astutusmaksut ja syntymätodistukset suoraan Heppa-järjestelmään. Oriinpitäjätunnuksia tulee anoa erikseen. Astutustiedot tulee ilmoittaa vuosittain 30.9. mennessä.

1.10 Valitusoikeus

Jalostusarvostelun tuloksesta ei voi valittaa. Mikäli arvostelutilaisuutta ei ole toteutettu rodun voimassa olevan jalostusohjelman ja muiden asiaa koskevien ohjeistusten mukaisesti, voidaan asiasta valittaa. Valituksen voi tehdä henkilö, jonka omistuksessa tai hallinnassa kyseiseen valitukseen liittyvä yksilö on. Valitus tulee toimittaa kirjallisesti. Valitukset käsittelee Suomen Hippos ry:n Ratsu- ja ponivaliokunta.

Arvostelupaikkaan ja tapahtumaan liittyvät valitukset tulee esittää arvostelutilanteessa, viimeistään puoli tuntia tilaisuuden päätyttyä näyttelykansliaan. Muut arvostelutilaisuuteen liittyvät valitukset tulee toimittaa kahden viikon kuluessa arvostelutilaisuudesta Suomen Hippokseen.

2. NÄYTTELYYN SAAPUMINEN JA ILMOITTAUTUMINEN

Hevospassi esitetään eläinlääkärintarkastuksessa, jossa oriin tunnistetiedot ja mikrosiru tarkistetaan.

Oriilla tulee olla oma numerolappu, joka kiinnitetään ponin suitsiin. Hippos ei ole varannut oreille erikseen numerolappuja.

Viimeistään ilmoittautumisen yhteydessä jätetään kansliaan mahdolliset lisäselvitykset, jotka oriin omistaja/haltija haluaa jättää lautakunnan tiedoksi (esimerkiksi anomus alle 16-vuotiaan oikeudesta esittää oritta).

3. TERVEYDENTILAN TARKASTUS

Ponioripäivillä oriille tehdään laaja yleinen terveydentilantarkastus, sisältäen muiden muassa jalkojen tutkimisen ja liikkeitä kovalla sekä pehmeällä alustalla. Lisäksi jokaiselta rodulta tarkastetaan rotukohtaisia terveysominaisuuksia.

Terveydentilan tarkastukseen ori tuodaan suitsittuna ja lisäksi mukana on oltava pitkä liina. Eläinlääkärintarkastuksessa tarkistetaan oriin tunnistetiedot ja oriit mitataan.

Mikäli oriilla on Hippoksen valtuuttaman mittaajan virallinen mittaustodistus, käytetään ko. säkämittaa. Alkuvuodesta 2020 SRL:n muuttuneen mittauskäytännön vuoksi SRL:n 1.1.2020 jälkeen myönnetty virallinen mittaustodistus ei kelpaa. Muut mitat otetaan eläinlääkärintarkastuksen yhteydessä (lautaskorkeus,

rinnanympäryys ja etusäären ympäryys). Säkä- ja lautaskorkeudesta vähennetään mahdollinen kenkien korkeus, enintään 10,0 mm.

Mikäli Hippoksen virallinen mittaja mittaa jalostusarvosteltavan ponin ylikorkeaksi tamma- ja varsanäyttelyssä tai oriiden jalostusarvostelussa, on ponin omistajalla oikeus pyytää tarkistusmittausta. Tällöin poni arvostellaan normaaliin tapaan, mutta tulokset eivät ole julkisia ennen kuin poni on tarkistusmitattu.

Tarkistusmittaus

Sekä ponin omistajalla että Hippoksella on oikeus vaatia poni tarkistusmitattavaksi.

Ponin omistajan vaatiessa tarkistusmittausta, tulee vaatimus tehdä kirjallisesti Hippokseen 14 vuorokauden kuluessa alkuperäisestä mittauksesta. Tällöin tarkistusmittauksen suorittaa sama mittaja, jonka mittaukselle haetaan tarkastusta, Hippoksen nimeämän edustajan läsnä ollessa. Ponin omistaja vastaa tarkistusmittauksesta aiheutuneista kuluista.

Hippos voi ohjata ponin tarkistusmittaukseen missä elämän vaiheessa tahansa. Tällöin mittauksen suorittaa - jos mahdollista - edellisen mittauksen suorittanut mittaja tai muu Hippoksen osoittama mittaja Hippoksen nimeämän edustajan läsnä ollessa. Ponin omistaja vastaa tarkustusmittauksesta aiheutuneista kuluista.

Hippoksen nimeämä edustaja valvoo tarkustusmittauksessa, että kaikki mittaustilanteelle asetetut ehdot täyttyvät.

4. RAKENNEARVOSTELU JA IRTOJUOKSUTUS

Rakennearvostelu tapahtuu maneesissa. Ori asetetaan seisomaan merkitylle paikalle, minkä jälkeen se esitetään ensin käynnissä, sitten ravissa edestakaisella linjalla. Sen jälkeen ori esitetään käynnissä ja ravissa suurella keskiympyrällä ja asetetaan vielä tuomareiden pyynnöstä seisomaan lautakunnan eteen.

Kaikkien oriiden askellajit esitetään vapaana rakennearvostelun yhteydessä. Oriiden ohjaamisesta vastaavat Suomen Hippos ry:n nimeämät henkilöt. Irtojuoksuttamiseen voi osallistua myös oriin esittäjä ja/tai avustaja. Oriin lopullinen tulos julkistetaan kaikkien osakokeiden jälkeen.

Oriin käsittely

Ori tulee olla hyvin valmisteltu testiä varten ja toimia pienillä avuilla. Suoritus tulee keskeyttää, mikäli ori ei suoriudu annetuista tehtävistä tai käyttäytyy vaarallisesti.

Raipan käytön tulee olla hillittyä ja raipan käyttäjän tulee välttää toistuvaa ja äänekästä merkinantoa irtojuoksutuksen ja irtohypytyksen aikana. Raipalla ei saa osua hevoseen, jahdata hevosta, eikä sitä saa käyttää rangaistusmielessä. Lautakunta voi hylätä tai keskeyttää oriin suorituksen, mikäli oriin esittäjä ei käsittele oritta asianmukaisesti. Irti päästetylle hevoselle ei saa jättää kuolainrenkaaseen roikkuvaa talutinta tai deltaohjaa, jonka päälle se voi astua. Aggressiivisesti käyttäytyvään hevosen arvostelu keskeytetään ja suoritus hylätään.

5. AJO-, OHJASAJO- JA RATSASTUSKOKEET

Ajo-, ohjasajo- ja ratsastuskokeen aikana tarkastellaan oriin rakennetta, liikkeitä sekä luonnetta ja käyttöominaisuuksia. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskokeessa oriilla on omat, sopivat varusteet, joihin se on tottunut. Koe tehdään ennalta annettuja ja tuomariston ohjeita noudattaen. Ajo-, ohjasajo- tai ratsastuskoe suoritetaan yksitellen.

Poniori (newforest, connemara, welsh sektiot A-D, gotlanninruss) voi vaihtoehtoisesti ratsastuskokeen sijasta osallistua suorituskyyneeseen, joka suoritetaan ratsuoripäivillä. Suorituskyyneestä on saatavissa erilliset ohjeet (*Oriiden hyväksyminen jalostukseen; Suomalaisen ratsuoripäiväläjästä tarjottavat oriit*).

Tarkemmat ohjeet löytyvät kunkin rodun em. rotukohtaisista ohjeista.

6. JALOSTUKSEENKÄYTTÖOIKEUDEN JATKAMINEN

Vuonna 2023 päättyneen oriin jalostukseenkäyttöoikeus voidaan muuttaa toistaiseksi voimassa olevaksi yli 5-vuotiailla newforesteilla ja yli 8-vuotiaille vuonohevosille jalostusarvostelutuloksen perusteella.

Tarkista rotukohtaiset jalostusarvostelukäytännöt rodun jalostusohjelmista

<https://www.hippos.fi/kasvatus/kantakirjarodut-ja-jalostusoihesaannot/jalostusohjesaannot/>

Ponioripäivät Facebookissa:

Suomen Hippos ry – Hevoskasvatus

<https://www.hippos.fi/kasvatus/oriinpitajalle/oriiden-jalostusarvostelu/ratsut-ja-ponit/ponioripaivat/>

Lisätietoja: Suomen Hippos ry

Tea Niemi

Ratsu- ja ponitiimin tiiminvetäjä

tea.niemi@hippos.fi

p. 020 760 5258

Sanna Uotila

Jalostusassistentti

sanna.uotila@hippos.fi

p. 020 760 5257

Lisätiedot ja lomakkeet toimitetaan osoitteeseen: orilissenssi@hippos.fi